קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרֵר לוֹן, לְמִמְנָן תְּרֵיסִין, עַל שְׁאָר עַמִּין והרי כבר ביארנו שהקב"ה בירר את השבעים שרים הממונים להיות ממונים ומגינים על האומות[קנט], **וְאַתּוּן מַה כְּתִיב** ואתם ישראל מה נאמר בכם. **כִּי חֵלֶק יְהוָה עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ, דִּלָּא יָהַב לְהוּ לְרַבְרְבָא, וְלָא לְמַלְאָכָא, וְלָא לְמִמְנָא אָחֳרָא, וְהַאי עַמָּא דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָסַב לְחוּלָקֵיהּ** 'כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו', דהיינו שלא נתן הקב"ה את בית יעקב בניו תחת ממשלת ממונה או מלאך ולא שאר ממונה אחר כלל אלא את עם ישראל הקב"ה בחר מכל עם והבדילו מכל לשון ואותו הוא

אור הרשב"י

כל גויי הארץ – אפילו ספינות הבאות מגליא לאספמיא, אינן מתברכות אלא בשביל ישראל.

וכן איתא עוד במסכת גרים פ"א מ"א שלא נברא העולם אלא בשבילך ישראל.

[קנט] כדפירש"י בהנחל עליון גוים – כשהנחיל הקדוש ברוך הוא למכעיסיו את חלק נחלתן הציפן ושטפם. בהפרידו בני אדם – כשהפיץ דור הפלגה היה בידו להעבירם מן העולם ולא עשה כן, אלא יצב גבולות עמים קיימם ולא אבדם. למספר בני ישראל – בשביל מספר בני ישראל שעתידים לצאת מבני שם, ולמספר שבעים נפש של בני ישראל שירדו למצרים, הציב גבולות עמים שבעים לשון. כי חלק ה' עמו – למה כל זאת, לפי שהיה חלקו כבוש ביניהם ועתיד לצאת. ומי הוא חלקו, עמו. ומי הוא עמו יעקב חבל נחלתו – והוא השלישי באבות, המשולש בשלש זכיות, זכות אבי אביו וזכות אביו וזכותו, הרי שלשה, כחבל הזה שהוא עשוי בשלשה גדילים והוא ובניו היו לו לנחלה, ולא ישמעאל בן אברהם, ולא עשו בן של יצחק. ימצאהו בארץ מדבר – אותם מצא לו נאמנים בארץ המדבר, שקבלו עליהם תורתו ומלכותו ועולו מה שלא עשו ישמעאל ועשו, שנאמר (לקמן לג, ב) וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן.

וכן איתא בספרי פרשת האזינו פיסקא שיא דבר אחר בהנחל עליון גוים, כשהנחיל הקדוש ברוך הוא עולם לאומות פירש תחומה של כל אומה ואומה כדי שלא יהו מעורבים שילח בני גומר לגומר בני מגוג

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

רצה ובחר ולקח לחלקו ברצונו הטוב בלא טעם שמחוייב על פי שורת הדין, אלא בחר בהם לפנים משורת הדין.

הקב"ה הנהיג את ישראל בכל דור ודור ברצונו הטוב בלא טעם שמחוייב על פי שורת הדין

בְּאֶן אֲתָר אַשְׁכַּח לֵיהּ ובאיזה מקום ושורש מצא הקב"ה את ישראל. **יְמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן וְגוֹ'. דִּכְתִיב,** (יהושע כד) **תֶּרַח אֲבִי אַבְרָהָם וְגוֹ'. וָאֶקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם וְגוֹ'** אלא בזה נאמר ימצאהו בארץ מדבר וגו', דהיינו שהוא סוד מש"כ תרח אבי אברהם וגו' ואקח את אברהם וגו'[קס]. **וּמֵהָכָא דָּבַר לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל דָּרָא וְדָרָא, וְלָא אִתְפָּרַשׁ מִנַּיְיהוּ, וְדָבָר לְהוּ בְּרַחֲמֵי, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ וְגוֹ'** ומכאן אנו למדים שהקב"ה הנהיג את ישראל בכל דור ודור ברצונו הטוב בלא טעם

אור הרשב"י

למגוג בני מדי למדי בני יון ליון בני תובל לתובל פירש תחומן של אומות כדי שלא יכנסו לארץ ישראל יצב גבולות עמים.

[קס] וכש"כ בהגדה של פסח מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו, ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו. שנאמר, ויאמר יהושע אל כל העם כה אמר יהוה אלהי ישראל, בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם תרח אבי אברהם ואבי נחור ויעבדו אלהים אחרים, ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר ואולך אותו בכל ארץ כנען וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק, ואתן ליצחק את יעקב ואת עשו, ואתן לעשו את הר שעיר לרשת אותו, ויעקב ובניו ירדו מצרים ברוך שומר הבטחתו לישראל, ברוך הוא, שהקדוש ברוך הוא חשב את הקץ לעשות. כמה שאמר לאברהם אבינו בברית בין הבתרים. שנאמר, ויאמר לאברם ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה. וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכוש גדול.

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

שמחוייב על פי שורת הדין, אלא בחר בהם לפנים משורת הדין ולא עזב אותם כלל אלא הנהיגם ברחמים, כי זהו מש"כ כנשר יעיר קנו וגו', דהיינו שהנהיגם כנשר המנהיג את בניו ברחמים[קסא].

הקב"ה מתנהג עם בניו ברחמים גדולים כמו הנשר

כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ. (דברים לב) **אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, לָא אַשְׁכַּחְנָא מַאן דְּחָיִים עַל בְּנוֹי, כְּהַאי נִשְׁרָא** ומש"כ 'כנשר יעיר קנו', אמר רבי יוסי שהנה לא מצינו מי שירחם על בניו כמו זה הנשר. **וְעַל דָּא תָּנִינָן, כְּתִיב,** (יחזקאל א) **וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעְתָּם וּפְנֵי שׁוֹר מֵהַשְּׂמֹאל** ועל כך למדנו את סוד מש"כ ופני אריה וגו' ופני נשר לארבעתן. **נֶשֶׁר בְּאָן דּוּכְתֵּיהּ** ובאיזה מקום עומד פני נשר במרכבה. **בַּאֲתָר דְּיַעֲקֹב קָאִים** אלא הוא במקום שיעקב החתום בת"ת עומד, דהיינו שהוא במזרח. **הֲדָא הוּא דִּכְתִיב,** (משלי ל) **דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בַּשָּׁמָיִם. בְּהַהוּא אֲתָר מַמָּשׁ** כי זהו מש"כ 'דרך נשר בשמים', דהיינו שהנשר הוא במזרח באותו מקום ממש של הת"ת הנקרא שמים. **מַאי טַעְמָא** ומה הטעם לדבר הנשר

אור הרשב"י

[קסא] כדאיתא במדרש תנחומא פרשת עקב סימן ב' אבל הנשר רחמני הוא שנאמר (דברים לב) כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף יפרוש כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו, שאינו מאמין בהן מפני עופות אחרים שרודפין אותן מה הוא עושה משימן על כנפיו אומר מוטב יכנס החץ בי ולא בבני.

וכן איתא בילקוט שמעוני פרשת האזינו רמז תתקמד, כנשר יעיר קנו, מה נשר זה אין נכנס לקנו מיד עד שהוא מטרף גוזליו בכנפיו בין אילן לאילן ובין סוכה לחברתה כדי שיעורו בניו ויהא בהן כח לקבלו, כך כשנגלה המקום ליתן תורה לישראל לא נגלה עליהן מרוח אחת אלא משתי רוחות.

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

הוא במזרח הת"ת. **בְּגִין דְּאִיהוּ רַחֲמֵי עַל בְּנוֹי, וְדִינָא לְגַבֵּי אַחֲרָנִין. כַּד קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דָּבַר לְבָנוֹי כְּנָשָׁר דָּא**

אלא הוא מאחר שהנשר מרחם על בניו, והוא מתנהג בדין כלפי מינים אחרים, וכן הקב"ה ת"ת מתנהג ברחמים גדולים עם בניו ישראל כנשר, ודן בדינים רבים את המריעים לבניו.

הקב"ה בעצמו מנהיג ומנחה את עם ישראל ללא ממונה

מַה כְּתִיב יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר. הוּא בִּלְחוֹדוֹי, דִּכְתִיב, (שמות יג) **וַיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם וְגוֹ'**

ומה כתוב אח"כ, ה' בדד וגו', דהיינו שהוא לבדו מנהיגם, וכמש"כ וה' הולך לפניהם וגו'.

וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר, דִּלָּא דָּבַר לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל לָא מַלְאָכָא, וְלָא מְמָנָא אָחֳרָא, דְּאִינּוּן אִקְרוֹן אֵל נֵכָר ולכן נאמר 'ואין עימו אל נכר', דהיינו שלא מנהיג את ישראל לא מלאך ולא ממונה הנקרא אל נכר אלא רק הקב"ה אביהם בעצמו. **וְדָא הוּא דְּאָמַר מֹשֶׁה,** (שמות לג) **אִם אֵין פָּנֶיךָ הוֹלְכִים אַל תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה** כי זהו מה שאמר משה 'אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה', דהיינו שאם אתה לא מנהיג אותנו אז על תעלנו ממצרים. **הָדָא הוּא דִּכְתִיב, יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ. הוּא בִּלְחוֹדוֹי, וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר** והוא ודאי מש"כ 'ה' בדד ינחנו' דהיינו הקב"ה לבדו ינחה וינהיג את ישראל בניו ולא יהיה עמו אל נכר בשיתוף הנהגתו לבניו.

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000